

BANDAMANNA SAGA,

EFTER SKINNBOKEN N:o 2845, 4:to Å KONGL. BIBLIOTEKET I KÖPENHAMN.

AKADEMISK AVHANDLING,
SOM
MED VEDERBÖRLIGT TILLSTÅND
FÖR ERHÅLLANDE AV FILOSOFISK DOKTORSGRAD
TILL OFFENTLIG GRANSKNING FRAMSTÄLLES

AF
GUSTAF J. CHR. CEDERSCHIÖLD.
FILOS. KAND., SK.,

Å AUDITORIET N:o 3, LÖRDAGEN DEN 23 MAJ 1874
KL 10 F. M.

LUND,
FR. BERLINGS BOKTRYCKERI OCH STILGJUTERI,
1874.

MIN ÄLSKADE FARBRÖDER
AKADEMIE-ADJUNKTEN OCH FILOSOFIE DOKTORN
MATHIAS NATHANAËL CEDERSCHIÖLD
MED VÖRDNAD OCH TACKSAMHET
TILLEGNAD.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna akademiska avhandling, vilken **Gustaf Cederschiöld** (1849-1928) framlade i 25 års ålder, har i augusti 2007 digitaliserats från Oxford University av Google Books och juni 2011 anpassats för Projekt Runeberg av Ralph E.

Det torde förefalla mången besynnerligt, att denna saga nu åter offentliggöres, fastän hon för ej mer än 24 år sedan på ett i flere afseenden förtjänstfullt sätt utgafs af Halldórr FriðrikssonI Nordiske Oldskrifter udgivne af det nordiske Literatur-Samfund N:o X. Kjöbenhavn 1850. och redan då förefans i Björn Markússon's sagosamlingHvars fullständiga titel lyder så: Nockrer Marg-Frooder Sögu-Þættir islendinga: Til Leifelegrar Skemtunar, Og Dægra-Stittingar. Þessa Lands Innbyggjium æ Prent fettir, AD Forlage Hr. Vice-Lögmansfins Biörns Marcussonar. Seliaft Innbundner 24. Fífum. Þrycker a Hoolum Í Hialltadal, Af Halldore Eriks Syne.

Anno MDCCLVI.. Jag har emellertid redan i titeln antydtt orsaken; den ofvannämnda skinnboken innehåller nämligen en redaktion af sagan, som företer betydliga olikheter mot den, man finner i de nyss omtalade upplagorna, hvilka båda följa den präktiga membranen N:o 132, fol. i Arne-Magnæanska samlingen. Då det vidare, såsom vi af det följande skola se, visar sig, att texten i RegiusSå beteckna vi för korthetens skull skinnboken N:o 2845. bär alla tecken af att vara äldre och bättre, så kan man visserligen med Guðbrandr Vigfússon (i hans uppsats ”Um útgáfur af nokkrum Íslendingasögum” I Ný Félagsrit XVIII, Kaupmannahöfn 1858; sidd. 154—168.) förundra sig öfver, att Friðriksson icke fäst något afseende vid denna handskrift. Vigfússon yttrar sig sålunda Anf. st. sid. 156.: ”Þessi saga finnst nú á tveim skinnbókum, og eru öll þau handrit sögunnar, sem til eru, frá þeim komin. Það er mesta furða, ö útg. hefir ekki þekkt nema aðra þeirra, því skinnbókin Nr. 3845 i bókhlöðu konúngs er alkunn sögubók, en þar finnst ásamt öðrum sögum Bandamannasaga, og þegar að er gáð, þá er texti sögunnar i þeirribók miklum mun betri en hinn, sem prentaðr er”. Och längre ned Anf. st. sid. 157. säger han: ”Í safni Árna finnst raunar tvær afskriftir af konúngsbók Om dessa skola vi längre fram tala, en með því þær eru á pappír, en skinnbókin 132 viðá björt og vönduð að letrgjörð, þá hefir útg. gefið þeim lítinn gaum, og enga gangskör gjört að því, að leita upp móðerni þessara tveggja bóka, og ekki grunað það, að skinnbókin móðir þeirra var á næstu nesjum heil og ósködduð. Það er því brýn nauðsyn til, að sagan verði prentuð á ný, og verði þá að prenta hana í tvennu lagi: 1) eptir konúngsbók, því í henni ætlum vér að se frumtexti sögunnar, og 2) eptir 132 í safni Árna”. Det är dessa ord af den utmärkte sagokännaren, som mest förmått mig till det lilla försök, som nu öfverlemnas åt läsaren.

Det torde vara på sin plats att först betrakta, huru Regii text förhåller sig till den förut utgifna. I allmänhet är innehållet det samma i båda redaktionerna, samma händelser berättas i samma ordning, stundom med begagnande af samma ord, men ändock göra de ganska olika intryck; skillnaden är nämligen, att, medan vår text har den äldre sagostilens enkelhet och värdighet, är den andra nästan öfveralt mycket ordrik och omständlig, särdeles då det gäller att skildra något löjligt; det förefaller ofta, som hade dess författare känt den äldre redaktionen och velat skrifu en ”förbättrad och tillökt” upplaga där af Jfr. Vigf. anf. st. sidd. 156—7: Sú Bandamannasaga, sem stendr í bók Árna Magnússonar Nr. 132 fol. — — — er á ymsar lundir aukin og ýkt úr hinni sögunni, sem stendr i konúngsbók. Þessi innskot eru mest um miðbik sögunnar, bls. 22—35. Þetta hefir einhver gjört á 13. öld, til að gjöra söguna kátlegri og skemtilegri aflestrar.. Läsaren skall själf finna talrika prof härpå; vi vilja därför nöja oss med att påpeka ett par ställen. Så har vår text 7^{30, 31}: í búðasundunum gengr maðr einn í mót þeim gamall ok hrumr, ok hafði kápu svarta ok [var] ein ermr á, bugstaf í hendi ok [var] broddr í; däremot har Band. Fr. Så beteckna vi Friðrikssons upplaga. 16⁷ följ.: Ok er hann kemr í búðarsundit, þá gengr maðr í mót hánun; sá er við aldr. Hann var í svartri ermakápu, ok var hón komin at sliti; ein var ermr á kápunni, ok horfði sú á bak apr. Hann hafði í hendi staf og brodd í; hafði síða hettuna, ok rak undan skygnur, stappaði niðr stafnum, ok fór heldr bjúgr. Då vår text 10¹¹ helt enkelt säger, att Úfeigr gick till Egill, och 11³⁵, att han gick till Gellir, begagnar Band. Fr., 22¹⁸ följ. och 28¹ följ. tillfället att beskrifu hans utseende och känslor därvid. Ett godt exempel gifver också denna text 10²¹⁻²³ jämförd med Band. Fr. 24³⁻¹⁵. 5 visor äro tillagda i den vidlyftigare texten, o. s. v. Å andra sidan saknar emellertid icke den äldre redaktionen ett och annat drag, som ej återfinnes i den nyare. Sådana äro 6²⁵ följ., 14^{18, 19} och beskrifningen på þórarinn i 16^{6, 7}, m. fl.

Anmärkningsvärd är också framställningen af Hermund's död 17⁷⁻¹⁸, som upptager flere för Band. Fr. (41⁴⁻¹⁵) obekanta detaljer. — Ofvanstående må vara nog som prof; några andra olikheter i namn och fakta skola vi dels här nedan dels i anmärkningarna uppvisa.

Beträffande Bandamanna sagas personer, hennes ålder m. m. hafva, sedan Band. Fr. utkom, åtskilliga undersökningar blifvit anställda, i synnerhet af Vigfússon. Som dess utom de uppgifter, hvilka Friðriksson meddelar, äro ganska sparsamma, vill jag här upptaga, hvad som i dessa frågor kommit till min kännedom.

Sagans hufvudperson, Úfeigr Skíðason á Reykjum í Miðfirði Húnavatns-þing, det västliga te i Nordlandet.. antages af Vigfússon (i hans afhandling Um Tímatal i Íslendinga sögum í fornöld Intagen i Safn til sögu Íslands, Fyrsta Bind. Kphfn 1856; sidd. 185—502; ifrågakarande notis förekommer på sid. 389. hafva tillhört den stora

Skíðunga-slægten (d. v. s. afkomlingarne af Skiði hinn gamli; jfr. LandnámabókÍslendinga-sögur I; Kbhvn 1843; i detta och andra arbeten, aom ega register, anse vi i allmänhet onödigt att citera stället.), bvarígenom han varit beslägtad med Styrmir Þorgeirsson; mig veterligt förekommer han ej i någon annan fornskrift. Om hans morfader, Úfeigr (Járngerðarson) ór Skörðum, och dennes förhållande till Guðmundr hinn ríki á Möðruvöllum talas mycket i Ljósvetninga sagaI den äldre samlingen Íslendingasögur II, Kphfn 1830..

Om Oddr Úfeigsson á MelNumera heter gården Melstaðr. í Mlðfirði berättas i Fornmanna sögur VI, 377—84, huru han under en handelsresa till Norge råkat i fara, emedan en af bans folk mot konung Harald Hådrådes förbud köpt varor af Finnarne (Lapparne), och huru han kom undan endast genom att slugt gömma godsetSkildringen af detta visar myoken likhet med berättelsen i Njála, kap. 89.. — Odds frände Vali har jag ingenstädes utom i denna saga sett omtalad.

Úspakr Glúmsson nämnes i EyrbyggjaUtgifven af Vigfússon, Leipzig 1864. ocb Grettis sagaUtgifven af G. Magnusson och G. Thordarsson i Nordiske Oldskrifter XVI och XXV; Kbhvn 1853 och 1859.; i den förra sagan lorekommer hans farfader Úspakr Kjallakssou, Í den senare hans morbroder Grettir Ásmundarson.

Anmärkningsvärdt är, att Úspaks morfader Ásmundr i vår text ²²⁵ kallas æðikollr, under det han annars (t. ex. i Band. Fr. 6¹¹ och i Grettla)

kallas hærulangr och namnet æðikollr tillägges hans farbroder Ásgeirr Auðunar son skökuls (se Vatnsdæla sagaI Fornsögur, utgifna af Vigfússon och Möbius, Leipzig 1860. och Ísl. s. I (1843), sid. 158 not 5, m. fl. ställen).

Vända vi oss nu till de höfðingar, som sammansvuro sig mot Oddr (bandamenn), så finna vi, att tre af dem, Styrmir, Þórarinn och Járnkeggi, tillhörde Nordlandet, tre, Hermundr, Gellir och Egill, Västlandet, en, näml. Skeggbroddi, Östlandet och den åttonde, Þorgeirr Halldóruson, troligen Sydlandet.

Styrmir ÞorgeirssonSom han kallas i vår text ¹⁷. frá Ásgeirsá, hvilken FriðrikssonSe Förordet till Band. Fr., andra sidan. ej funnit någonstädes omtalad, bevisas af VigfússonUm Tímatal etc. sid. 389 och Um útgáfur etc. sid. 158. hafva varit den samme, som i Landnáma 3, 6 (Ísl. s. I, 189) nämnes i Víðdæla-slægten; i Band. Fr. 29⁶ anföres hans son Hallr; på motsvarande ställe i vår text (12¹⁶) nämnes son Hallsteins frá Ásgeirsá, hvilket troligen är felaktigt; se anmärkningen till detta ställe.

Þórarinn spaki vållar flere svårigheter. I denna redaktion ⁴⁹ säges han vara son af Úspakr Höskuldsson Kollssonar; detta måste vara oriktigt, ty Höskuldr Kollsson, som mycket omtalas i LaxdælaHafnise MDCCCXXVI. och Njála, hade ingen son med namnet Úspakr; det skulle väl då hafva varit Ólafr Pá, som menades; men någon son af denne, som hetat Þórarinn, känner man icke. Archivarien Jón SigurðssonDá jag, såsom i det följande ofta kommer att ske, anför Jón Sigurðsson som min sagesman för någon uppgift eller nämner hans tanke i någon fråga, syftar jag städse på de enskilda meddelanden, som han under mitt arbetes lopp med utmärkt välvilja gifvit mig. anser därförMed Vigfússon Um útgáfur etc. 158., att detta ställe sannolikt är en värdelös interpolation och att den Þórarinn spaki (Langdælagóði) Þorvaldsson, som omtalas i LandnámaÍsl. s. I, 186. är samme man som den i vår saga förekommandeJfr. äfven Vigf. Um Tímatal, sid. 385 och Ísl. s. II (1847), sid. 314 noten..

Járnkeggi Einarsson á Pverá i Eyjafirði förekommer i Ljósvetninga saga och i Þórðar saga hreðu sid. 65Utgifven af H. Friðriksson i Nordiske Oldskrifter VI, Kbhvn 1848.. Hans fader var den vise Einarr Eyjólfsson, om hvilken man bland annat har den vackra berättelsen i Saga Ólafs hins helga kap. 134 (Heimskr.). Járnkeggi's son Einarr, som nämnes i vår saga 12¹⁶ (Band. Fr. 29⁵), omtalas äfven i Ísl. s. II (1847), 388 och i Ljósvetninga saga.

Bermundr Illugason hins svarta á Gilsbakka är känd af flere andra sagor, såsom Gunnlaugs saga OrmstunguÍsl. s. II (1847)., Heiðarvíga sagaÍsl. s. II (1847)., Laxdæla, Valla-Ljóts sagaÍsl. s. II (1830)., KristnisagaBiskupasögur. Kphfn 1858.. I Ísl s. II (1847), sid. 298 not 2 yttras, att Hermundr var något för gammal att kunna vara samtida med Gellir Þorkelsson; Guðbrandr VigfússonTímatal sidd. 308 ooh 441. uppgifver, att hans broder Gunnlaugr Ormstunga var född år 983, och att Hermundr varit något äldre, så att han

vid tidpunkten för Bandamanna sagas händelser (omkr. år 1055) varit in emot åttio-årig.

Gellir Þorkelsson á Helgafelli (se texten 9¹⁵) kallas i AM. 132 för Gellir Þorðarson; någon person med detta namn är emellertid icke känd, och Vigfússon Se Tímatal sidd. 454—5 och Um útg. 157—8. uppvisar, att G. Þorkelssons ålder mycket väl passar in med Bandamanna sagas uppgifter. Han är för öfrigt bekant genom Laxdæla och Ól. saga hel. (Heimskr.) samt nämnes äfven af Íslendingabók och Landnáma. Han var farfader till Ari Þorgilsson hinn fróði.

Egill Skúlason á Borg í Borgarfirði var sonson till Þorsteinn Egilsson Skallagrímssonar. Om Egill talar Vigf. i Tímatal sidd. 458 och 491.

Skeggbroddi á Hofi i Vápnatirði kallas i Band. Fr. 20¹² Bjarnason; en Skeggbroddi Bjarnason, ”er víða kemr við sögur, ok var hinn mesti afbragðsmaðr um sína daga” nämnes í Þátr af Þorsteini StangarhöggUtgifven till eamman med Vápnfirðinga saga m. fl. af G. Thordarson i Nordiake Oldskrifter V, Kbhvn 1848. sid. 55; samme man förekommer i Landnáma, och äfven i Ölkofra þátrIntagen i Björn Markússon's ofvannämnda sagosamling. sid. 35 omtalas BroddiSå kallas Skeggbroddi också i Band. Fr. 34¹⁵. Bjarnason. I Ljósvetninga saga förekommer också en Skeggbroddi. Som tids- och ortuppgifterna öfverensstämma, kan det godt vara en och samme man, som menas i nyssnämnda skrifter; så tyckes äfven Guðbrandr VigfussonTímatal sid. 487. hafva haft för sigt, men han säger, att Skeggbroddi varit son till Þorkell Geitisson och Jórunn EinarsdóttirAnf. st. och registret till Safn. t. s. Ísl. I., en uppgift, för hvilken jag ej funnit något stöd i fornskrifterna.

Till Sydlandet torde väl Þorgeirr Hatldóruson höra; lian förekommer mig veterligt icke i någon annan saga; i texten (9¹⁶) uppgifves han vara ”ór Laugardal”;då detta sammanhålls med orden i 10*“, att han kom öster ifrån till alltinget, och med notisen i 16" " 2), så blir det sannolikt, att med Laugardalr menas den i Árness þing, icke långt från Geysir, belägna. Jón Sigurðsson anser ej omöjligt, att Þorgeirr varit en afkomling af Ketilbjörn gamli's dotter Þorgerðr och Ásgeirr Úlfsson 3), också därför, att namnen Geirr och Þorgeirr förekomma i deras släkt 4}.

Dessa äro sagans hufvudpersoner; ett och annat om andra i texten nämnda personer skola vi i anmärkningarna upptaga.

Om sagans ålder och trovärdighet äro åsigtterna olika. Guðbrandr Vigfússon 5) anser, att man hör bedöma sagans ålder af den omständigheten, att i hennes slut 6) nämnes Snorri Kálfs son á Mel, hvilken är känd af Sturlunga saga och dog år 1173, och att sagan skrifvits i hans sons, Kálfr Snorrason's († 1198) tid. Maurer 7), som rättar uppgiften om Snorri Kálfs död till 1175, anmärker, att denne Snorri Kálfs son hade en sonson af samma namn, hvilken mycket väl kunnat lefva långt in på senare hälften af det trettonde århundradet. Däri, att sagan nämner Snorri Kálfs son, finner han för öfrigt — och vi instämma fullkomligt med honom — intet, som tvingar till det antagande, att denne man då nyligen dött eller ännu lefvat; han blott förutsättes såsom känd af läsaren.

Maurers egen åsigt 8) är, att Bandamanna saga, så väl som Njála och Ölkofra þátr, hvilka alla tre, säger han, i flere hänseenden hafva beröringspunkter med hvarandra och visa samma förkärlek för skildrandet af rättstvister, härstamma från 13:de århundradets slut, då man, genom öfverläggningarna om antagandet af lagböckerna Járnsiða (1271—73) och Jónsbók (1280—1281) samt om flere förändringar i den senare, åter kom att rikla sin uppmärksamhet på de gamla lagarna; denna omsländighet skulle åt dessa tre sagor gifvit "jene etwas affectiert juristische Richtung". Detta yttrande tyckes mig hafva sin giltighet beträffande Njála (se t. ex. kapp. 142 och följ. därstädes), men i Bandamanna saga behandlas det formelt juridiska mera som bisak (så förekomma i denna redaktion ingenstädes ordagrant anförda rättsformler vid stámniugar, vittnens tagande o. d. 9), och hela intresset fäster sig vid gubben Úfeigs listiga anslag. Än mer, rättegången är så obestämdt

*) Dock bör bemärkas, att Band. Fr. p. 38 (38") har Rangárleið.

») Jfr. ÍbL. b. I (1843), Bid. 314.

*) Anf. st.

’) Um litgáf. fiid. 158.

•) I vár text 17", i Band. Fr. 43'.

"•) Gennanift Xn (1867), 8Ídd. 481—2.

») Anf. Ht.

•) I Band. Fr. blott 19 " "«-, dfr Oddr kungör Úspaks fredlöshet. och med så ringa noggrannhet framstald, att Vigfússon 1) yttar tvifvel, om den verkligen försiggått på alltinget och ej snarare på vártinget i häradet. Särskildt anmärker Vigf. 2) som besynnerligt, att målet ej kommit inför femterätten, då domarena blifvit mutade. Detta är tvifvels utan underligt; möjligen torde dock vid denna tid, då rättegångarna företogos mera af personliga grunder än för att häfda de kränkta lagarnas anseende, och då femterätten (den egentliga domstolen för statsförbrytelser) ännu var en jämförelsevis ung institution, en och annan gång den gamla rättigheten gjort sig gällande att välja förlikning med kåranden i stället för att låta lagen afgöra 3).

Det synes mig således, som vår sagas ålder genom ingen af ofvan anförda omständigheter kan med säkerhet bestämmas. Så vidt jag vet, har man icke håller uppvisat något annat, som kunnat vittna om tiden för hennes författande, om ej ett ställe i Grettla kap. 14 4), där hon citeras; så framt icke detta ställe är interpolerad af en afskrifvare, intygar det naturligtvis, att Bandamanna saga är äldre än Grettla.

Af orden: Engi maðr hér á landi var jafnauðigr sem Oddr; heldr var hitt sagt, at hann mundi eigi minna fé eiga en þær kirkjur, er auðgastar váru hér á landi, 2 19—21 5), hade jag trott mig kunna sluta till, att sagan ej vore författad så tidigt som i 12:te årh.; men Jón Sigurðsson, hvilken jag tillfrågat härom, har gjort mig uppmärksam på, att redan omkr. år 1100 flere höfdingar nominelt skänkte sina gods till kyrkorna på deras hufvudgårdar med vilkor, att de själfve och deras efterkommande skulle få råda öfver och förvalta dessa kyrkors egendom, i det de antingen själfve läto prestviga sig eller fingo rätt att hålla kaplaner; godset blef (enligt tiondelagen af år 1096) tiondefritt såsom "til guðs þakka lagit". Redan då kunde altså mången kyrka sägas vara så rik som den rikaste enskilda person. I

1) Tímatal sid. 491. — E. Jessen i sin uppsats "Ueber die Glaubwürdigkeit der Egila- saga und anderer Isländersagas" (Sybels Histor. Zeitschr. XXVIII, síd. 62 not) kallar Bandamanna saga helt kort för "eine novellisirte Processgeschichte".

2) Anf. st.

3) Mindre noggrant är väl också uttrycket i 3 6: þat var þá tízka (Band. Fr. 7 15 mikill siðr) at taka upp ný goðorð ok kaapa. Strax efter femterättens införande (år 1004) upptogos visserligen flere nya godord (Njála kap. 98), men om ifrågavarande tidpunkt, som är omkring ett halft årh. senare, gäller ej det samma.

4) Icke 16, som det uppgifves i P. E. Müllers Sagabibliothek I, 315—16.

5) Band. Fr. 6 3—5 har däremot : Þat er sagt, at engi maðr væri jafnauðigT hér á Íslandi, sem Oddr; heldr segja meun hitt, at hann hafi eigi átt minna fè, en þrír þeir, er auð- gastir váru. den stora stríden mot hierarkien under åren 1270—1300 förlorade emellertid höfdingarne nästan all makt öfver den till kyrkorna skänkta egendomen, hvarför visserligen sagans ofvan anförda ord haft ännu större betydelse, i fall de skrifvits vid denna eller en något senare tidpunkt.

Föreliggande redaktion är sannolikt författad på Västlandet (Breiðafjörðr), den först utgifna däremot i Nordlandets mellersta eller östra del; detta visa uttrycken I*; norðr i Miðfirði och I** (Styrmir) var mestr höfðingi norðr þar, där Band. Fr. på båda ställena (3' ^ 3") har vestr. (Jón Sigurðsson.)

Det återstår oss nu att saga några ord om handskrifterna. Skinnboken, N:o 2845, 4to i Gamla Kongl. Samlingen å Stora Kongl. Biblioteket i Köpenhamn, är inbunden i tjocka träpermar och består af 70 blad6) af ungefär 5¾ dec.-tum i längd och 4¼ dec.-tum i bredd. Boken innehåller flere sagor och þættir, alla försedda mod öfverskrifter af en senare hand, som Jón Sigurðsson igenkånt såsom Conferentsrådet Jón Erichsens7). Dessa titlar hafva följande lydelse:

Bandamanna-Saga.

Norna-gests-Saga.

Orms þáttur Storolfs fonar.

Raudulfs þáttur.

Saga af Hálfri Kongi og rekum hans.

Gaungu-Rolfs-Saga.

Fragmentum Ingvars Sögu.

um Eirík Víförla.

Heidreks-Saga.

Bandamanna Saga slutar p 13:de bladets första sida; af Heiðreks (Hervarar) saga saknas slutet. Bokens början och slut äro skrifna af samma hand, midten af en annan, som begagnar större och tydligare bokstäfver8). Den första handen har

*) D. T. 8. i det tillat&iid, hTori hon hitekickades. Att hon Ílct&I inneh&ller 2 blad till, ser jsg af följande aum^kning i ett bref från Jón SignrðBson, som sedan begi^^uat membra- nen p& Kongl. bibl.: "Paa to sammenhængende Blade", akrífTer han, "henhörende. til Oöngn- HrólÍB eaga, som uu ere Btillede Bídst, men för haTe staaet först i Haandskriftet, er i nederBte Margen skreTet "Fragmenta Islandica" med eu Haand fra 17:de Aarh., Bom meget Ugner Prta- Bten STEin JónBsona til Bard fl647 — 1687), der ofle næTues i Ole Worma Skrifler og EreTe". — I inledu. till förBta delen af Fornaldar Sögar (Ephfii 1829) dd. XX ságea också, att Noma- GestB þáttur börjar p& membranens 15:de blad; nu börjar den p& IS.'de bladet.

) Kongl. BÍbliotekarie, f 1788.

') AfTen stafBJittet i det af den andra haudan ekriina tyckeB rara något afTÍkande. SÍk t. ex. förekommer (i början af Hálfs saga) hnaka, þa, imder det den ibrsta handen hrukaremellertifJ skrifvit sá vál hela Bandanaanna saga soin Heið^reks saga, hvilken síst- námnda professor Bugge nyligen utgifvil efter denna skinnbok * }.

Skriften i Regius ár i allmánhet tydlig och, ehuru pei^amentet mycket mörk- nat, gan&ka láslig; svárast áro, utooi nólta eller svartnade státlen, sádana, dár det pá andra sidan skrifna synes genom bMet; pá dylika stállen har jag möjlígen ná- gon gáog misstagit mig om tecknen Öfver raden.

Hvnd áldern betráfTar, sá anser Jón Sigurd'sson boken vara skrifven under de (orsta ðren af femtonde ðrhundradet.

Stafsáttet ár ganska vArdstöst och visar ett bestándigt vacklande mellan átdre ocb nyare bruk; dá det ej har myckea vigti i palat^rafiskt hánseende, kan'hár ej blifva frága om en vidlylligare öfversigt dáraí'), i synnerhet som det redan ár kándt af allmánheten genom Bugges ofvannámnda textirogna upplaga af Hervarar (Hei^reks)) saga. Nödvándigt ár dáremot att redogöra för det sátt, hvarpá jag öter- gifvit texten; dess utom vill jag plpeka n^ra mindre vanliga egendomligheter.

Dá jag beredt mig att för lásaren i tryck framtá^ Regii text, har det varit min stráfvan att, for &3 vidt ej typografiska svárig'heter lade binder i vágen, lemna en trogen bitd af originalet, en bild, som behölle s\$ mőnga som möjlígt af or^nalets sá vál vásentliga som ovásentliga drag, báde dess lortjánster och dess fet, ocb som med alt detta vore för flertalet af lásare mera begriptig án den öldríga handskriften sjálf. Jag har dáför bokstaf for bokstaf foljt membranen och iakttat-

Sl n&stan blott som sarskildt ord (prepoa., verb el. aubst.); vidare fdm och eimi' (— einnar), hvaremot första banden undviker nn; o fampyki och fyrer, i hvilka ord forsta handen be- gSignar i, o. b. v. Jag ftr dock bek&noa, att jag ej haft tid att nörmare pröfva detta för- h&llande, hvilket också ligger utom onpr&det för mitt arbete.

•) I "Dot Norske OldskriftBelskabs Samlinger, XVII. Tredje Hefle, Chriatiania 1873", aidd. 299 — 349. I den

ámia icke utkomna inledningen till detta báið har Bugge utlofvat afren en redogörelse för handskrifterna.

) Följande exempel kunna vara tiUr%ck)iga : got 4 (gott 5*), brat 9* (bratt 3"), knat 7", kan 4", fBf 12"; brodr 7»'; leta 16", reta 4", falit 4", kuna 11*, fanazt 7", þiki 7" (þicki 5"); att 2* <at 8'), ^utt 5"» (ut U"), i mott 9», luck 15"; bwrft 5* (burl 6"), hartt 2", karO 10", iafH 'H', iaftrnadar 15"; gettid 7", recka 17*; uæUt 9», feirt 6", uaNr 16'. — borbizt 8", horfniirt 8* (horfer 5"); uerda 7* (verdr 15*); vnder 7', vpp 15»; ad 4", nockud 3", malid 7" (maiít 7»), hafid U' (hafit 6^*); helgnt 4". — fyft 7", nefta 8" (uerfta 16'); flandrkap 6" (fiand fkapr 16"); alugat 5' (alhugi 14"). — aller IO' (allír 10»); peSBO 6" (þíssu 9"), o uirding 11» (u árdíng 8'); eígfll 9" (EgiU 10»); reíti 5' (reta 4", leídretter 8"), þier 7" (þer 16', þér 12"); npller 2" (næftaS*); brwgd 12" (braugd 9', brogd 2»), uðUuna 14' (uauUu 14*, uollu 14'); fðr 9'; n6t 9* (nottÍK 9'). — fet 8* (feít 8'). — fuo na 8"; ahsg 4", o. s. v.

git áfven de växUngar i skrifssättet, som synts mig i och för ág sjálfva utan betydelse. Sú t ex. har jag öfver alt noga följt Regius i bruket af f och s, alhid, dá jag kunnat se tecknet, skrifvil ð *). stádse skilt mellan y och ý Qfr. Gísl. Frump. *) sid. 41), æ'och æ, »*) och ék, stora och smá begynnelsebokstáfver "), delnii^ odi sammanskrtfning af sammansatta ord, m. m.

Inskránkningarna i denna Öfverensstammelse mellan den trykta texten och mem- branen bero, som jag nyss antydt, dels pS typografiska hinder dels på mitt bemö- (lande att göra texten begripigare; de áro hnfudsakligen folgende:

1) att jag upplöst alla förkortningar och betecknat dem med kuraiv stiK * 3) att bokstafver, som i membranen áro sammanskrifna, blifvit Stskilda, sá att texten har aif, af, pp Cuildantag: sa, æi, æ, æ och v). 3} att f och V, som i handskriften - stádse hafva den angelsachsiska for- men, Stergifvits med vanlig f och v.

4) att det egendomliga tecken för r, som regelbundet förekommer eíer o, d och g, ersatts af vanKgt r.

5) att I blifvit i ; detta har skett endast aT typografiska sk^ och mot min Ónskan; ty uti f har strecket, hvilket jag, sá ofla det i membranen kunnat skönjas, ölgervit, ingen annan betydelse án pricken, som vi begagna, námligen, att skilja i från delar af átskilliga andra bokstáf- ver (Jfr. Frump. sid. 40).

6) att jag ej gjort afsecnde på den skillnad, som membranen gör mellan i och j, utan öfver all skrifvit i ; detta har berolt på elt förbiseende á mihi sida, hvarmed jag ej kom under fund, förr an arbetet var sá ISngt framskrídet, alt saken icke kunde afhjálpas. Jag vill därtor hár a»- márka, att skillnaden tykts mig vara blott och Itart gratlsk, ty Regius anvánder j (med eller utan streck) sá vál för att beteckna vokalen i (i), t. ex. j (pre|X)sitton) och JN, som konsonanten j, t. ex. ja, jarnfke^i.

Hvad sárskildt förkortningarnas upplösande angár, sá har jag dnrvid sökt liSlla i sígte bSde bctydelsen,. som handskriftens bruk gifver 2t tecknet, och — di mánga

^) Bugge (anf text) uaderl&ter stundom detta; s& borde det p& 299" stá förn, 310° förk, 314' förrídi, 314" uðgi, 320' hönd, 320" ðr, o. s. v. 325" akrifver han ór 1 stftlkt för ðr.

*) Um fmmparta Islenzkrar túngu i fomöld eptir Konr&ð Giilason; Eph& 1846,

) Detta motavarar (likBom æ) aUtíd á, utom i mlþíngif 10.

*) Vid (o), som mycket vaslar i atorlek, har det atundom varit svirt att strángt ge- noraföra denna Atskiltnad.

tecken kumia tydas pð mer án ett sátt — formen, som hennes ortografi fordrar. I nSgra iitll, som jag bár nedanfór skall anföra, har den senare synpunkten mest bestámt initt forfaríngssátl.

1 andelser har jag skrifvit -er, icke -ír, ty i sagan anvánder Regius -er myc- ket oftare án -ir (^på ungefär sex gánger sá mánga stállen^.

Jag skrifver firer, ej iyzer, ty i 8* förekommer firer.

Likasá har jag anvándt formerna mcelíi, mælt, einedan mælt forekommer ut- skrifvet i 8" och 15"*)-

Stafningen uíW (normaliseradt: vér) stöder jag p3 uær i 2", 9' och 11*. Med dualformen (^normal.: vit} hade det

sig svárare, ty deiina forekommer i sagan en- dast undor beteckniogen u', dá emellertid den af samma htiid skrifna Hei^reks saga p3 tv5 stállen fi Bugges upplaga molsvarade af 303'* och 330') har uid utskrif- vet, har jag anvándt detta stafsatt. Anmarkas bör dock, alt þit förekomnier i v;°ir saga 4'* ooh 13".

Oddz i sl. f. Odds skrifver jag pa grund af den fulla formen i i3".

Bteckningen f' dler *f* har jag alltid (naturligtvis ined undantag af de stálfeii, där den möste betyda fon, f^er o. d.) upplöst med Íeger, ehuru den áfven kan betyda fo^iJi, fuaror eller íuaraM (se Frumparta sid. 91 anm. 67); fagdi forc- kommer náml. ofla utskrifvet ocb fuarar förkortas flerstádes till fu' eller något dy- likL P3 Ivá stálleii (i" och 8'^) har likval sammanhanget tvungit mig att göra undantag.

Teeknet ' augifves i inledn. tiil ísl. s. II (18*73, sidd. V, XVI och XLVIII, pá tal om handskríter fr3n ungefár samma tid som denna, motsvara ur; jag bai- dock upplöst det án mcd ur án med r, alt efter som den normaliscrade ráttstafnin- gen fordrar ettdera; mitt skál därför ár, att ur Í st. f. r i sagan ytterst sállan forekommer (náml. blott i eHztur 15" ocb þingheimur 16* samt i uetur 3* (hdskr.: uet) och uetwíN 6'* (hdskr.: uetÍN), hvaremot mati snart sagdt p3 hvar rad möter sádana förmer som Oddr, fekr, ardigr, ydr, nordr, helldr, uetr, kemr, där Nyislándskan har -ur. Hármed vare nu hur som hálst, som sákert torde dock ,fS anses, att -ur Í uttalet varit foga skitdt från -r finale efter annan konsonant, hvarvid r, om det skolat behálla siiii natur af konsouant (och ej blifva vokal, som det ár i Sauskrit) nödvándigt m&st föregás af ett vokaltjud, hvilket vál varit kort och gruinligt ocb just därför liknat u (ungelar motsvarande Svenskans korta ö). För <reui)a ringa skilliiad i uttalet talar också den oinstandigheten, alt Regius i st. t

•) Bagge (anf. text) akrifvet miellti,

(Ten normaliserade ráttslafningens -ur niSgon glng har -r easamt, t. ex. fodr 1', faudr 9", lieimtr 5", brodr 7", ockr Í5*' och i Heiúreks saga CBu^e 301") sogr Cjfr. för öfrigt Frumparta sidd. 70 — 72).

Några fá egenheter i Regii skriftsátt torde vara várda att sárskildt betraktas. En sádan ár den, att u (v) stundom utelemnas framfor au (ar), t. ex. ,í faulu 4**, fwlu i7*' (dåremot fuariu 5') ocb tau 5* (dåremot tuau 8"); i sin upplaga af Hervarar (Hei^reks) saga 316^" anmárker Bu^e om Regii lásart hvfu, att detta utslötande af v ár "efter senere Udtale"; Jón Sigurdsson viU dock ej örkánna, att detta utstötande eger rum, om icke vid has^t och várdslöst uttal. — Pá tvá stállen, 12" hafdfngia och 17** huotad, kan man — sá framt ej bSda skoki anses som skriffel — spára norskt iiiálytande dári, att u-omljudet uteblifvit (jfr. inledn. tíU Vig- fússons uppl. af Eyrbyggja sid. XXXVII och Frump. sidd. 20, 21, áfvensom Cleasby- Vigf:s Dict. '3 sid. 307 under höfuáO. — Elt par andra skriftsátt, náml. 1** hlautr (se C.-V. Dict. 273 lilutr) och H" ek fæg (jfr. Frump. sidd. 228—232), hvilka vid första páseende visa en ganska fornartad prágd, torde vál bero endast pá skriiTel. — Atskilliga andm, mera enstaka förekommande, ortogrsfiska egenheter förbehálla vt oss att i anmárkningarna omnámiia.

Utom skinnboken bar jag b^a^^nat tvá utaf AsgEtirr Jóusson af henne tagna afskrifter, N:o 140, fol. *) (hvHken jag hár fór korthetus skull kallat o) ocb N:o i93, Í:to (hár kallad ^) Í Arne-Mf^næanska samlingen. Jag bar jámfört dem bá^e n>ed memhranen ocb med bvarandra och därvid lunnit, att ^ icke ár af- skritl af Regius sjálf utan af a *), oaktdt den pii Ínsidan af sin forsta perm bar en lapp, livarpá Arni Mí^nússon skrifvit: "peffe Bandamanna Saga er rilud epter

') Ad IcelaDdÍc-Eiiglisb Dictionary by R. Cleaaby, enlorged uid completed by GuðbFandr VigfÚBSOD. Oxford 1869 — 74. D& vi i det följande citera detta lexikon, begagna vi fSr- kortningen C.-V. Dict.

) Denna, Bom áfven inQeb&llor Flóamanna Baga, bar p& <let fSrBta rena bladet en Ittpp fastfcUstrad, hTarpit st&r fSljande anteckning af Arai MagnííBBon's baud: "Fra Sal. AfTelTor Thormod TorvefenB Enke 1720".

') Detta &dagalággeB tydligt d&ngenom, att alla afvikeleer från Kegiub, Bom finnaB i a, &terkomma i ^ (de enda nndantagen — p& de Btallen, som motsvara texteus 4^, diU" a ate- lemnar tun framf&r hauHid, IO', dSr hafer íLr uteglömt i cr, och 8*', dar a har: hTatfpioUum er [RegiuB ocb ^: uar] þat er meira var [RegiuB ocb j3; er] vert, — t«rde hero, de b&gge forsta p& latt gjorda r&ttelBer, det BÍsta p& en ny afrikelBe, aon' tillfaUigtríB sammantráf&it med membranens lasart), hvarjamte ^ har ganska mánga nya oLkheter med Regius. D& a, TÍd

textens 4", uteglömt orden ok byr Hg, 'B&tter fi i stallet^nágra punkter för att utm&rka, .att n&got fattas ; detta kande omöjligan hafva akett, om skriFvaren haft Regius BJíllf framíor sig.

membraná, líem geymd er io Kblíothecá Re^á Haftiiæ"; cless utoni har pS den sida, dár texten börjar, en senare hand skrifvit: "Cod. Regius 28i3. 4:to". — Sá ofta dessa bSda pappershandskrífl«rs afvikelser aro af nSgot intresse, skall jag i anmárk- nÍDgama anfora dem. — Dessa ba^e bandskrifter áro, sS vidt jag kunnat fínoa, de enda, som öfverensstámma med Regii text. N:o 6 á Kongl. bibl. i Stockhtdin, den jag varít Í titlfötle att se, hárstammar frá Cod. AM. 1 32, hvilket áfven (enlígt Arfwidssons uppgift O^ s'ía" ^a™ fíi" ^ n>ed de andra pS samma bibl. forvarade af- skriftema af sagan. En pá Kongt. bibl. i Köpenhamn ^^ i manuskript forvarjd upp- laga af sagan Cskrítvén Sr 1788 och innehátlande text, tatinsk öfversáttning, varíe lectiones och ordlista} sluter sig áfven till den vidtyfligare redaktionen.

Bifogade faksimile, en folo-lit^rafisk afbitdning af sidao 3a (som ár en af de tydligaste} i Regius, ar utfordt af Hrr Budtz Mútlér iL C:o i Köpenhamn ; det áter- gifver med fullkomlig noggr-annhet skrifldragen, men papperets farg ár mycket lju- sare án pei^amentet Í memhranen, hvilket ár mörkbrunt.

Till slut fSr jag utbedja mig lásarens benágna öfverseende med min skrifts mánga brister. Den tid, jag haft till att utfora arbetet, har varit ytterst knapt IJII- mátt och har bufVudsakl^ien anvándts pS bemödandet att sákert lasa och nc^a áter- gifva membranens text, hvars kritiska och exegetiska behandling dáremot mSst tráda i bakgrunden ; sárskildt inser jag vál, att ofVanstSende inledning sð vál till innebáll som framställning toreter mlnga ojámnheter, af hvilka ötminstone en del genom e'tt lángvangare och sorglalligare arbete kunnat undvikas. Att.det dock varít mig möjligtatt ástadkomma nágot, dárlor har jag i vásentlig mán att tarka forst ocb ft^st Archivarien Jós SienaDsson, som med ofortróttad válvilja meddelat mig en mángd värdefulla upplysningar och genomsett korrekturet till textrai, dárnást Öfverbibliotekaríen vid Stora Kongt. bibl. i Köpenhamn, Justitsrídet C. Brccn, Öfverbibliotekarien vid Kö- penhamns univ. bíbl., Professor P. G. Thobsen, ocb Bibliotekaríen vid hárvarande univ. bibl., Dr. E. Berling, genom hvilkas godbetsfulla bistánd jag fStt líina hand-

')} Se Förteokni'ng öfver Eongl. Bibliothekets i Stockholiu ÍBl&ndaka handakrifter; af A. J. Arfwidsaon. Stockholm 1848.

')} N.o 1166, fol. i Sy Kongl. SanJing.

sknfteraa liit liU Lund, vídare mína lärare, Professor Th. Wisbh och Adjunkt K. SOdbrwáll, af hvilkaa váoliga rád och hjálp jag baft stor nytta, och slutligen de gode kamrater, som tre^et bistátt mig dek vid kollatioDeiii^n af handskrifterQa dds vid korrekturláSQingen ; — till dessa alla hedet jag att bármed IS betyga niin hjártliga tacksamhet.

*

Bandamanna-Saga

Ofeígr het madr ham bío norðr i midfiVdi 3t reyckíum hann uar fkída foo enn Ik moder \um8 het gunlaug doíter ofeígr ör Fkordum ofe^ mr kuongadr madr þorgerðr het kona hans ok uar vaia dotter þan uar ^tt ftor kona ok fkarungr 5 mtciU ofe^ uar rpekiugr mecill ok Rada gerda madr eckí uar homm fíar hagr fln háígr atti le[ndur] miklar En níina laufa fc hann fpordi uid vngan manm mat bonn uar þingmofír ftyrmif fra a^eírt lá þorgeirf lonar. er þa uor meltr ha/fþíngí Dordr þar Oteigr [atti] fon uíd konu fíne er oddr \\et hann uar uæn íynum ok T«l monnadr eckí [hafði hann] aft mtcla af fedr [ínum Bcki uan honn ok beima

10 nenia þat er honn uilldí [vali het^ madr er þar uor upp fæðr honn uor væn matír ok uínfeell Suo ferr nu from [um hWd] þar til er oddr uor xíi uelra óeígr fader honf uor falatr uid hmn ok unne honum Wtit ai þa leid er fra oddi fagt at eigi uteri fa madr, nörðr þar er betr uteri mannadr paí uar eÍN dag at Oddr kemr at mali uid fodr fíH ok bidr honn legía from fe med mr ok [uiU] hann i

15 burtu oÆ er at þa leid ieger Oddr at þu legr iil mÍN aunga fæmd enda em ek yðru Radi eigi nýtfamlígr ofe^r fuaror ok qttez eckí mMndu mí'cla lil laugu ueíta honum af þui er honn hafði Ul unnet ok þui n^ít mundi hamn

úíta hue mKnll fulltingr honum er at þui Oddr fagdi at ecki mættí hann uid þat (i,ydiazt ok fkildu at þui Annan áag epter ferr oddr ok tekr uad af þilí ok a^ll ueiþar f^rí ok xíí

20 alnar vadmalf ok gengr i burtk ok queár a;ngan monn ok ferr utt áá uaz nef ok rá'zt i fueít med peim monnum er uoru i ueri ok hefer af þeim bagrædi þv fem hann þyrtilí at lani eda te^ En allz þetr uíflu ætt honf goda ok honn rialfón uínfælan þa hætta þðtr ti7 at eiga at || honum ok karper honn nu allt i f kulld okllt er med peim þau mifarí ok er fagt at þeira hlautr uar bellr er i fai^ uoru med

25 bonum \umn uar par ííi uetr ok íu fumur ok nar þa fuo komit at hann hafði aptr goldít alit ok hafði þo godan kaupeyri ok alldrí uitiar honn fodr fíNf ok suo lætr par buor fem ecki eigi íkyllt uid anaw Oddr uar vínfæll af fmum fdaugum par kemr bn at hann r^zt IU flutninga nordr til Itranda ok (& i f«nu ok flylr

AnmflrkníDgar.

Síð. 1. liteln Bkrifven af Jód Eríchsén (jfr. intedn. sid. \Tll); (iU t^ñ áldre títel synes ej spðr. — 2. Ofeígr; inítialen ár alldeles utplánad, om den ens ná^nsíD varít milad pá den tomma plats, som har flwies t början af fSrsta- och aodra raderoa ; f ár otydligl. — » ; det aenare a ár ej rátt tydligt. — 6. le[ndtt»-] ; nd, som stár i radens börjaD, och forkortningstecknet otydliga; den öTre delen af deona sídas inre kant ár svartnad och det dár skrífna svárlást ; de bokstafVer, hvilka jag ej med sákerhet kunnat skönja, áro hár och i det följande inredutna i klammer.

— 17. hue; e, som stár i radeos början, nðgot otydligt; a p: huat. — 18. full- tingr ár en ovanlig -form; jfr. C.-Y. Dict. sid. 178 fuHting. — 19. xíí; nár j (i) begagnas ss. silfí'a har det vanligen nedtill ett fnt, lill vánster nedát ríktadt streck.

— 20. uaz nef liksom uaz do/ i ð" Qfr. Frumparta sidd. 70 och H0> — 22. þyrftí; nedre delen af y nágot otydlig; a /?: þurfí. — 28. til flranda; a /S: a Strandír.

Sið* 3, 2. BN nu Mar hann; honn skrífvet öfver raden. — i. þæsfí; i, som Btiir i radens slut, otydligl. — 5. atan; las 'utan'. — 8. agætr; a har tvj aksén- ler; aksentema pá æ áro nágot otydlíga. ~- a hgndi; /?: me^ . — 9. tau; lás 'tua' eller 'luo'. — 10. fewt; « /?: en. — 13. at ftadfeftaz; « ^ hafva oc i st. f at

— 14. efler; a fi: reysir. — 18. Efter wru ár Q^ framt dar ej möjllgen státt uoru utan forkortning) ett tomrum, dár det pS andra sidan skrífna -fælan sy;nes genom skinnet. — 2i. Om den stora inilialen gállar det samma, som sades i anm. till l^ — 25. fcowa; skrífvet qa. — 29. af jdr; a /?: fra ydr. — 33. r s'atet af radm) tror jag vara uppkommet dárigenom, att skrífvaren först vetat upprepa raun, men icke fortsatt ordet pá násta rad, utan i stallet skrífvit det mera passande sagner, Jón Sigurd^son dáremot anser, att ifrågavarande bokstaf ár ett illa skrífvet u (eller v), sS att man bör lása 'usagnr' (= úsagnir, "onde Taasagn"). — 34. Efter hia ár 'þer' sannolikt uteglömdt (J. 5.). — 3ð. bordi; aj7: a borði. — hortt; a^: fast.

Sid. 3, 2. holr fyflu ok uínr madr ár tydligen ett forderfvadt stalle; den enklaste ráttelsen vore att lása ufnu madr C= vinnumaáv, "arbetare"). Jón Siguri^oQ

19

tror, att uínr ár en forvridning af ett um, aom ursprungllgen stjtt rramrór ryflu, och att tecknet för ok retaktigt Ínkommil; Itan láser sSledes 'holr (— holtr^ umfyflu toadr' (i öfverensstámmelse med a ^). — 3. fyflar um buít fama; bu bör skiljas frá ít C"haa bestyr hushSllíingen pá samma satt"^ — 4- bloma; a ^: foma. — 7. famnaz ho»«m bratt þiwg uid pat betyder, om det ár ríktigt, "det samlar Big ett tingområde át honoin hárvid Qeller: pá detta sátt^"; Jón S. ár dock böjd för att lása ' þingmenn' och stryka uid þaí, under antagande, att uid inkommit genom M- skrífning för menn och pat af det följatide þui. — 9. hugnar; u ár otydtigt; a j\$: hagnan — 20. sm uera fkylldu; a^ tillágga: fem \ann villdi. — 33. lagí; a fi: lægi C?). — 26. éa þcsfu er etc; « /íí: a þa leiþ, fu er etc. — ^ 34. fkyllda; a ár otydligt, s2 att det kunde tagas för elt u, och har aksent; förmodligen har dár först státt ett í.

Síð. 4, 1. leidr; pluralis ár ováíitad, ly af 26 — 31 ses, att det ár frága om endast ett \eð. — 6, 7. Iiuorutuegía íéz uel i fkap awo/; a/J: hvortvesia — — — ar&ro. — 9. hlwf; lás 'híM'; felet, som áterfmnes i « /?, ár vál

föranledt af det följande fpaka Qfr- Frump. sid. 219). — H. uppi; öfver det förra p ár en prick (d. V. s. fördubblingstecken). — 15, 16. kalta eg pat mitt i-ad; efter pat ár 'eiffi' utfallet (i. S.); jfr. 13: er pat eckí mitt rad; rÁ& ár just uttrjcket (or giftomannens bifatl til) partict. — 18. s bo» þar hia; a ^: er hon þar hia hoiium, hvilket sannolikt ár det ratta; en láttare ándring ár visserligen att lása 'heima' Í st. f. hía, men detta ord blir mindre passaude, dá heiffi stár strax förut. — 23. hafa; otydligf. — 25. ætla ek; ek stár öfver raden. ' — 28. mar; lás 'mart'. — 30. oh uar þa mioketc; riktigare 'uorií'. — helgut; löfver raden. — 32. fem vili; </? : fem Ospaftr vili, hvilket torde vara det rátta. — 36. gera anat huort reta (= rétta) fram ho»dÍHa ok felía ho«wm godord filt; den andra, af leda' íaledda satsen, som ungefärligen skulle bafva lydt sá: 'eda deyia þegar', kan bár (i aposiopesis^ gárúa vara borla.

Sid. 5, 7. io«a; skrifVet qa. — 8. um hauftid skulle ratteligen stá i bisat- sen; jfr. Band. Fr. 5* och 38*-**. — fíall; a slSr öfver radeo. — 11. ymfar; r otydligt. — 17, 18. buar horfer þn ai; under det sista a inen nSgot högre án raden synes ett nastan utplSnadt d. — 19.nockuí þocJaK; a ff: þapan nockut. — uerit; öfver e stár ett litet c. — 27. rápfín; þ har upplill ett tvárstreck; förmö<l- figen har skrifvaren först menat 'rapíí' och sedan, dá han ság, att detta ej passade till 'god', tillsatt 'ín' utan att horttaga strecket, som betecknar -it. — 28. langa; det senarc a tyckes hafva ett tvárstreck öfrer sig. — 36. bragdet; < /í: brag^ at.

20

Sid. 6, 1, £ pat er uön; \)ess vpre bátlre án pat; hár kan latt vara skrif- fel. — 3. uuæn; lás 'uuænt'. — 6. uííier; a ^: menn. — ÍO. fianfkapar lamn; denna sammansättning upptages icke i C.-V. Dict., som annars upptager flere blott i denna sagotext torekommade ord. — <2. er; < /í: ef. — 13. fetía; öfver e tyc- kes stá aksent. — 16. quez; man kan också upplösa tílt quaz. — S3. Eck; lás 'Ecki'. — 24. fuaulu; det forsta u stár öfver raden. — 25. myrt f. myrkt, liksom mart f. inargt. — 27. veit mier; betrátl^nde bjálpverbets ulelemnande kan man jámföra T, 14" och 15>- samt Lunds Oldn. Ordfojmngslære §§ 184, 1) ocli 185, í) b. — 29. fent mSste antií^en vara = fend ellér = fentu. — 31. hefda; a^ ocb Band. Fr. 14*^: hafð'a; konjunktiven torde hár vara báttre : "Ospakr kunde ikke besteml slge, at han havde i Siode at dræbe Oddr, men derimod nok, at haii vilde have Iruftet ham istedcnfor Vali" (í. S.). — 32. konú; skrifvet qu.

Sld. 7, 2. ftoru bar; a ^: ftorum bar; báda formerna upptagas i C.-V. Kct. sid. 60 (bera C, 11 5). — 11. mun;öfver m stár ett litel u CtiHáninad tÖrkort- ning). — 12. BH ek hyg^; ck ár skrifvet 'öfver raden. — 13. madr'm; ím stár ofvan för raden. — 15. uort; a /S: vis. — 17. ew; a ^: er. — 22. uerder; mój- ligen liar hár ursprungligen státt 'uirder' (J. S.). — 29. ont; a ^: mð. — 31. Ett parateltstálle till den hár förekommande kasus-váxlingen finnos i 12^ . — 33.* fkoruglig; delta g áterfiuneB i sammansáttningarua sköruglyndi, sköruglyndr och skörugsamr, C-V. Dict. sid. 365. — f[æm]iliga; æm ar alldeles utplánadt och be- ror pS gissoing af Jón Sigurásson. — 34. fekr fewi hann mu<; dessa ord ute- lemnas af a/J; TJfeigr upprepar forváuad Odds yttí^aude.

Sid. 8, 1. fe fnudr; udr något otydligt; a (J: fe smíí^r. — 3. vilfa; v har ovanlig form. — 8. puíat; a (i: þat. — 10. fperda; < /?: fpará'a. — 22. unítt; a (i: fuorit. — 23. fuo na; na fattas Í a /?. — ek uínw eid al bok fewi ek ueit rettazt etc; efter 'bok' ár något utfaliet, hvilket torde hafva varit unge^rligen detta: 'lögeid ok fegi ek þat gudi at ek muu þaii dom dæma i þeflu mali'; jfr. Finseus uppl. af Grágás sid. 72 (J. S.}. — 25. ut laga; a ^i utlæga. — 26. þái bager hellz nockut uí^í; uttryckel e — t bágir víá' ("stöter emot"; J. S.) upptages ej af C.-V. Dict.; inen liknande uttryck förekomma dár (sid. 54 bágr, m.) — 34. fak- lauf; lás 'faklaufa'. — fanreyndr er; a/i: sanureynder ero.

Sid. 9, 6. ftyrmer; det fórsla r stór ötver raden. — 11. rettaz;"í3 uppráttelse" en l)etydelse, som ej upptages af C.-V. Dict. — 12. uíne fina ok frændr; a i fiua ár otydigt p tecknet for ók stár öFver raden. — 13. a hial; a i bial ár otydligt; < ^: a tal. — 14. foN; prick öíver o. — Í8. letu ; a fi: setíu. — 24. af virding ma- lonum ; < /? sátta 'af efter 'virding', hvilket ár battre. — 28. for i dom; < /?: coin i dom.

21

Sld. 10, í. fkara; se C.-V. Dict. sid. 542 "skári or skárri" Qa hafva skaRa); — 9. uera íírer lagdr; mra ár skrifvet

u'; firer lagdr, "betrykt", "öf- vei^fven", jfr. Biskupasögur I, 823. — 11. Eiwi; i öfver raden. — 11, 12. tí myramaKa budar; om med Mýramanna-bú^ meoas samma hú&, som E^li Skalla- gn'msson hade, sá l^ den pá vástra stranden af Öxará mellan Rangæinga-búð' och Mosftíllinga-búd"; se plankartan Í Dasent's Burnt Njal fVol. I; Ekjiiburgh 1861); dá hár talas om ett virki Q&\\ eller befástniig), kunde det vara grund ú\\ anta- gandet, alt Mýramainabúð' liar varit den Virkisbuá', som namnes i Njála kap. 146 (ád. 247), ocb som i Sturlunga ss^a I, 31 kallas Byrgisbú^ (Dasent upptager Virkisbúð' och Byrgisbúd som tvá olika stallen) ; Jóa Sigurd'sson fornoodar emeller- tjd, att flere bú^r varit belastade. — 16. miklo er pat fargad meir adr; enligt C.-V. Dict. sid. 144 betyder fai^a med ackus. 'to press', och med dat. "lo destroy, to make away wití"; hár tyckes likvål den senare betvdelsen passa báttre QÍt. Baad. Fr. 23' miklu er því meirr fyrir komit). — 17. meri; las 'meir'. — 2Í. íeger oíeigr; a ^: íeger hann, hvilket ár biittre, dá framför anioríngssatsen stár oíeigr mœú. — mikill menni; menni skrifvet m'; II i mikill tor annan form án nom. sing. mask. ár ej något ovanligt i R^ius (ifr. t. ex. rad. 28 allim'cill foruítnO; «^: mikill modr. — 28. mikí'í; öfver ra stár ett litet c; skrifvaren har sSledes först ámnat teckna micil. — 29. ör; a ^: af. — 31. af hliota fenu; a ^: hliota af fenu; jfr. anm. till 9**. — 35. gemfi ydrum; ordet gems begagnas eljes s&som neutr. (se C-V. Dict. sid. 196"). — 36. fkirdi; las 'fkridi'; jfr. dock Frump. sidd. 117—119.

Sld> 11, 2, allarg; las 'allarng'. — 4. ok sf hann; tecknet för ok stár ofver raden. — 5. ok öfver raden. — 10. bakfca; pricken, som antyder fördubblingen af k, stár nastan midt öfver a. — 13. uerder utan ueet^iar uúihíalít; "blifver tank- spridd (sinnesfrSnvarande) vid vSrt samtal"; detta uttryck anföres ej i C.-V. Dict.; a p: (huiersem þu) sert utan veGÍar vid malit, "hvarför ár du liksom frámmaDde för saken (eller skild frSn mSlet)". — 14. Nei íe^er hann; iutÍNeioch^i feger áro nástan utplSnade. — vetar; ar otydligt. — -Ið. fiodnum, J. S. viil hallre lása liodÍK, som a^ hafva; jfr. C-V. IMct sid. 707, vinda 1) och 3). — 16. cc ár nSgot otydUgt. — at gangcr; lás 'at þu ganger'. — 17. eÍKÍ; las 'eÍNunt'. — 21. ek; e ár oástan utplánadt. — 25. þa hefer (otydligt) þa þef eigi fuaret; a fi: þa er hvorki at þu hafir svaret. — 23, 26. Nu mættar þu siw; dessa íyra ord áro mycket otydl^; a ; sánpkildt ar þu osákert. — 33. þa er uel nu mun ek híta honn; sá vill J. S. lasa; likvål bör anmárkas, att þ i þa upptill har ett tvárstrekk, sS att man kunde lása 'pett&\\ och att i st. f. 'nu' star (i radens slut) ett m ; möjli- gen kunde meningen vara: 'þtfíía er uelmÆÍÍ'; a^: þa er vel oc mun ec etc.

33 •

Sld. 12, 1. ia; öfver a tyckes vara en krok, Ukoaude den i ö. — 2, 3. tey- giligra; i. S. láser *reygiligra', som han tolkar "vänligra, mere forhaabDÍ^fuldt, mere hævet". — 6. eelfer; el ár nástan utplánadt. — 7. Ett motstyeke till kasua- váxliiigen pá detta stalle ár 7**. — (lorgiir ara fo«ar; det senare a i ara áf otyd- r^; om porgils Arason fá Reykjahólum) se fsl. s. I, U (1843 — 47^ och Eyr- by^a. — 13. ættader; æ liar ovaní^ form, och dár tyckes först hafva varit skrif- vet ett a. — 16. fon liall lleÍNf fra afgeirf ^; "der har rimeligvis staaet 'son Styr- mis frá Asgeirsá' men over Linieu 'Hall'; Afskrivereu har læst 'Steins' for 'Styr- mis' og sat 'Hall' ned i Linien efter 'son', istedenfor at sætte Navnet foran 'son'" (J. S.). — %% . þat alldri foruerkum gera; pat ár i denna stálluing ovauligt (jfr. 17' och C.-V. Dict. sid. 167) och bör má hánda slrykas. — 23. bm Jx) en at fou bunu ; det andra en ár (vål oriktigt) tillsatt öfver raden ; for. fou (hvars o ár helt titet) tás Tuo'. — 26. at \ui; a ^: þat. — 37. at bæn; under at stár en prick, som kanske betecknar, att ordet skall utgå. — 29. raenn; «/? : ec. — 31. koma bn; bokstafverna oma b, soiq börja raden, stá ute i marginalen.

SÍd. 13, 1- lagi; « /?: lægi (jfr. anm. till 3**)- — 3. i eru malífió; a ^: i malÍDO ero (jfr. 9**, 10"). — 9. at radi; a ^: rad. — H. En; E, som bör- jar raden, stár ut« i mai^nalen. — 21. ef eg fæ af hrmum, "om jag vinner ho- nom (för saken)"; delta ultryck har jag ej funnU. i C-V. Dict. — 23. yc; stár i radens slut och bör vara 'yckr'. — 2S. bru; otydligt, emedan tecknen p3 andra Eiidan bladet synas genom det samma; n /?: bruna. — frændr HNa 'fkarda menn; desse voro hans slágingar pá mödernet (se l'). — 29. þa er ftutt um, "dS ar saken snart afgjord"; a ^: (mælti) þa ofstutt um.

SM. 14, 10, lypter; « ^: kipti. — 16. vit fatt; d. v. s. vilfátt (J. S.; seC.-V. IMcl. sid. 712). — 17. þa fitr þu; man hade vántat þar, liksom i 15, 21, 25, 29 och 33. — 24. at at fíá; det eua at bör strykas. — 25. uar fatt; /Æ: var þat satt.

— 26. at UíBrífr; lás 'at þu Uíerir'. — 28. famþýckiz; lás 'famþýckiaz'. — a iriondi; ^: yfer Islandi. ' — 31. hefer komít i malit; efter komft kan 'þer' vara uUaliet (J. S.). — 32. nockwr; lás 'nockwru' (sS íhúnt ej redan tecknet *^ kan betyda -uru). — 3ð. Nu ; N har ovanlig form. — 36. at mer uerdí uargfinf dæmi etc; om detta uttryck talas i Sæm. Edda ed. AM. II, 516 anm. 100.

Sid. 15, 3. at; skrifvet öft'er raden. — 6. opt; efter detta ord ár ett litet tomrum, Í hvilket intet spár af skriH kan &kÖDJað. — þongad; a ^: hingat

— hyg^iuwí; pricken stár midt emellan y och g, hvarför man áfven kunde lása hýgium. — 9. þreíatigu; dettabesynnerliga stafsátt tror jag vara uppkommet dára, att originalet haft 'þrettan'; ifr. rad. 16 och 16" samt Band. Fr. 36""* och 38".

23

— 12. fuarruDum; 'Ófver det första u ár en prick. — 15. þríatigi vra hundroda; ett ovailigt uttryck, som möiligen ár föranledt af den í anm. tilt rad. 9 þöpekade forvirriDgen i alSerup{ ^flerDa. — Nu ; cc /3 : Nei, hvilket torde yara riktigt, sá framt roaD ej bör lása: 'uor eíri þat nu fojer agiU at þu fæter etc' — 16. u vefalla; afi tillágga: maDDa. — 17. harka griper; denna sammasáttoing ár icke upptagen i C.-V. Dict. — 21. konu; ^: konufl. — 27. eogin; strecket stár öfver g, ej öf- ver í, hvarför mau noga taget bonle lása engni. — 32. traullíNdr; detta ord for- klaras i C-V. Dict. sid. 641 med trolla heudr, liksom grauieDdr (sid. 210 i" ^ graoia heodr. — 3i. þu; þ har upptill ett tvárstreck. — 35. þat; lás 'þu'. — 36. atí; « /í: a. — þes; a ^: þaL

Sid> 16j 1. e uerfta maneH; e skall DaturUgtvis vara 'ck'. — 2. tana; a /7: taDua; ordet ár icke upptaget i lexika.. J6n Sigur^soo skrifver: "'TaDa' kaD ^st- Dok være rigtigt; 'tani' kan eller. maa da være beslægtet med 'taani', fiira, abies (B. Hald.), og betyde et Busgeraad, i sær en liden 'askr' (den sædvaotige Benæv- oelse af de brugelige Husgeraad til Melkemaden, Grød o. s. v., som uddeles til Fol- kene). etler Desla^et med 'tina' (Kietz 734 c^ Ivar Aasen; (^saa almÍDdeligt i Islaud i dagtig Tale om en Æske med^ Hank paa La^et). Det giver attsaa om- trent den samme Mening, som 'bolla' (en Kumme) i Band. Fr. 38", kun at For- men af GjeDstaudene vilde være forskjellig. Muligen har dog den oprÍDdlige Læse- maade været 'cana'; 'kaoi' betyder en liden 'askr', som bruges lil Mælkemaden (til Bórn efder den nu sædvauligste Sprogbrug, der ogsaa ligger nær). Hvis man læg- ger Mærke til, saa ligger her netop Spot i Udtrykkene 'caDÍ', 'kani' eller 'tani' (som da maatte være eeDs betyddeDde), nemlig at Styrmir levede temmelig knapt og spiste af en lille Kumuie, der havde Navnet Matsæll, nemlig deu madsæle, den der var hetdig lil at fange Mad, en Benævoelse altsaa, der skudte bóde paa Knapiiden, om- trent som man siger í Ordsprc^et: stór koppr skal mat drýgja, d. e. en stor Kop skat gjöre Maden dröj. Naar Dian har lidt Mad skal man hælde den i en stor Kop for at gjöre den dröjere!" — 10. miott; o ár otydligt. — heimfliga; i st f. heimfk- liga (se Frump. sid. 115). — 1t. þretegu ; det senare e otydligt, sá att man också kunde lása þretogu. — 12. [hjeda; h ár otydlgt, sá att ordet kunde lásas uefta eller nefta; ^: velU. — 15. þfir; lás 'þeir'. — 28. fírdenam; e ár skrifvet p& ovanligt sátt och liknar något æ. — 31. þer; samD^a beteckning, som eljes begag- nas for þeir. — eygia; jfr. Heiáreks saga (Bugges uppl.) 299' meygia, 315" bsBgjar och Frump. sid. 89. — 33. ok fer; a^ tljtágga: Oddr, hvilket ár Iwttre.

— 34. efnin; a jJ: eftii. — fem; strecket öfver e ár otydligt.

24

SÍd. 17, 5. med; las 'metian'. — 7. utan; frá Gilsbakki 1^1 Hvamm for hau 'út'; 'utan' betecknar hemresan. — 10. gdi; ? ár otydligt skrifvet. — heifft; strec- ket stái' öfver e, icke öfver Í. — 12. ok þeir koma; framfÖr þeir bör 'er' sup- leras eller också det íor^Sende ok lagas bort (J. S.). — 14. pórAV prestr í Rey- kjaholti Sölvason námnes i Landnáma. — 16. tii gilf; d. v. s. Haukí^ils í Hvi- társíá'a (J. S.). — 17, 18. ok hann at hann leti uorunum; lás: 'ok heyrer hann

at let i uorunum' (J. S.). — 18. Már och Ölvir (i Band. Fr. 41" kallad Bjálfi)
 áro eljes icke kände. — het; öfver h ár upptill ett tvarstrecL — 21. uisu; skrif-
 \im; i marginalen står ett litet u. Visan kunde han naturligtvis ^
 i han begålt drSpet (Bra — let — unna). — Bra ; initialen står ute
 xh ár lorsedd med átskilliga slánger. — uy bryndri; a ^: nybrynda.
 it — 24. reipt; i st. f. reift (se Frump. sid. 102). — 25. xíí;
 e också lásas 'xu'. — 28. fnora; lás 'fnori'.

*

TiUagg och rattelser.

Si)l- III. Den aníírida beriittelaeu oin Oddr UfeigBson fiimea i illdre fórm uti Morkiu' Bkinun (utgifven af Unger, Cíira 1867). Oddr forekommer för öfrigt i Heminga þáttir (i tredje delen af FlflLteyjarbók och i Möbii Analecta norrœna).

Hiá. T. Skeggbroddi namnes iifven i kap. 5 af Þoreteins saga SíðulíallBsonar (intagen i Fire og Fyn-etyve Prøver af Oldnordisk Sprog ug Literatur ved Konrad GislaBon, Kbbvn 18G0, samt i Analecta). '

Sid. VIII. Till beskrifningen på handskriften vill jag ISgga foljande upplyningar af Jón SignrðBson: "Nugle Ejeres Navne findes hist og her í Margen, saasom 'Eyulfur JonsBon a þesaa skytna skrædu' (ved Iláifs saga); 'Nikulas EinarsBon' (ved Göngu-Hrólffl saga); 'Kol- heimi vinur (?) Biarnason (?)' og noget raere ulæBeligt (ligeledea ved Göugu-Ilrólía aaga). Haanden paa disse Vedteguinger Bynes at vicre fra 17:de Aarhundrede. Blandt Ejemes Navne er Nikulas Einarsson a&ndsynligvis en bekjendt Mand, Bom levede ved Mývatn henved I63U og aenere".

Sid. XI, rad. 8 st&r: 15% liis: 13".

Hid. XUi Anmarkuingen om uteblifvit u-omljud i huotad 17" heror p& ett miss- tag, ty formen ar ej fem. utan neur.

8id. XIII, rad. 5 atfir: N:o 6, lás: Papperahandskriften N:o 6, 4:to.

Síd. 1, 10. Jag hfr uu tydligt sett, att det stir 'Vali heí'. I rad. 11 ar jag saker p4 orden 'umi hrt'd'. — Ifi, 17. Handskriílens 'mj'cla Ul laugu ueíta honuta' tror Guðbrandr Vigfússon (som pi enakild viig meddelat mig aA víil denua sora nagra fiiJjande i hans namu anfurda anmarkningar) höra rattas till 'mída til laugu uid hann' och aoser, att felet kommit diiraf, att afskrifvaren fattat det mindre vanliga verbet mikla som adjektiv, (Jfr. Ðaud. Fr. 4': miunka tillög víí þik). — 19 star: þui, liia: þ<i'. — 27. Efter orden 'Oáár uar' ar 'ok' uteglömdt.

Hid. "Z, '2H. Jcon& i anmárkningen till detta atálle (liksom i anm. till.5^ och 6*', pA hvilket stalle texten'har iona) sSges, att ordet i hdskr. ílr akrifvet qa (qu); detta biir vwra oft (ou). — fyftcr; membnmen hfr felaktigt 'fyPt" (= fyftíí).

Síd. 3, 1 Bt&r: gerdiz, láa: gcrdiz. — 34. Jag tror nu, att det står 'fkyUdu'.

Sid. 4, 8 st4r: fíMli, lás: fkuíi. — 9. lajtdá'la; x kan hafva tillkommit diírigenom, att originalet haft ett illa Ekrifvet tecken íor ng (Guðbrandr Vigfúason). — hann uar fon offaks etc.; G. V. förmodar, att afskrifvaren har öfverhoppat en rad, och att aammanhanget i origi- nalet varit: hann var son Þorvalds; systir Þóraríns var Þórdís, or átti HaUdórr, Snorra son goða; þeira dóttir var Guífrún, er átti Kjartan, son þeira AsgeirB ok Þorbjargar digra, dóttur Olais þá o. s. V. (jfr. Landn. 3, 5 och 2, 18 samt Laxdœla kap. 61), ehuru sl>ledningen sannolikt varit nfigot mera kort&ttad ; man får d& i det loljande i st. f. 'moder hans' Iðsa 'moder hewnar'. — 13 stSr: hondum, I5a: hondwm. — 14. utnbodj G. V. íormodar: 'upp hú' (jfr. Band. Fr. 9").

Lunda Univ. ArsBkr. Tom. X. 1873. 4

Sið. 1, 20 aUr: gUlérædi, l&s: glsérædi. -- 36 st&r: bragdet, las: bragdet; r Sr skrifVet öfrer raden.

Sið. 6, 10 at&r: þetta, ISa: þetta.

Sið. 7} 6 st&r: íja, las: fjrh. — 17. I st. f. heradi st&r Bannolikt herade.

Sið. 8, 6 st&r: muHe, las: mnne; e &r otydligt akrífvæt och kan láaas som o. — 15 st&r reifingar, lils: reifingar.
— 25 st&r: eN ueAa, láa: esn uefta.

Sið. 9, 32 st&r: þetm, láa: þ»m.

Sið. 10, 3. .elptngif; det aenare i atár öfver raden. — 9. Krer lagdr tolkas i anm. med "betrjkt", "öfrergifTen"; det kan ockt mA hända lámpligare, öfrere&ttas med "beBegrad", "kufrad" (ae Fritzners Ordb. sid. 182); jfr. &fvea Sveneka Medeltidens Rimkr&nikor III (ut- gifven af G. E. Klemming, Sthlm 1867, 68), sid. 288, v. 6388. (SöderwaU). — 27. stár: mun, Ifts: mun.

Sið. 11, 13. hisJít; af pappersfaandBkriftemas laeart 'maBt' kan man ockBÍ & samma mening som i membranen. — 15. Jag tror nu, att'i hdskr. st&r líodÍK (icke fiodaum), íastán ordeta alut iir ganeka otydligt. — 16. stár: tiar, l&s: tiar. — 22. i%t«lut &r otydligt. — 33. þa er uel nu etc, ár s&kert den riktiga lasarten; jag har vid nírmare p&aeende fiunit, att "tv&ratrecket" p& þ ár mycket otydbgt och troligen betjdelBoIöst, samt att 'na' verkligen kan skönjas.

Sið. IS; 19- cccc; i hdakr. st&r ett kort atreck (likt en akaent) öfver bvarje c.

Sið. 13, 6 st&r: ganga, laa: ganga. — 15 st&r: mannt, I&s: monnt. — 22 at&r: (l&n- dazt, l&s: ftaHdast,

Sið. U, 7 st&r: forti, i&s: forw. — • 20 st&r: hefer, las: bef«r. — 32. nockltr Ar tvifveb utan riktigt och bör fattas som lokalt adverb (ae Fritzners Ordb. sid. i81 och C.-V, Dict. Bid. 777).

Sið. 15, 15. De i anm, torealagna andringama áro onödiga; stállet kan fattas antingen s&: Kú aegir I^: 'Eigi var þat n&' etc., eiler a&lunda: '^iif (— N&!) aegir Egill, "eigi" etc.

Sið. Ifi, 11. Hdakr. har helt sftkert þretogu — 31. eygia; jömte de i anm. upptagna ezemplen p& detta Btafefttt böra ægfa 6" och hlægia 16' anfðraa.

BÍð. 17, 28 st&r: kalff fon, Us: kaUT foN.

Vid fakaimilet bör anmarkas, att p& aj&tt« raden b i ber f2tt ett ned&t riktadt streck, som ej finnea i hdskr.; i bennf p& ittonde och þfg p& sextonde raden hafva atrecken öfver 1 ej blifvit synliga.

Mindre betydande tryckfel i inledningen ocfa anm&rkningama torde Usaren ajiJf ben&get

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/bandamanna/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-bandamanna>.

Filen skapad 2018-12-16 19:05:33.287099